

Informácia

PhDr. Dagmar Kopčanová - výskumná pracovníčka Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave a súčasne vedúca Sekcie pre výchovu a vzdelávanie SK UNESCO, vykonala v dňoch 12. 02. -16. 02. 2017, pracovnú cestu do Afriky, v rámci pripojenia sa k delegácii Prezidenta SR p. A. Kisku, počas jeho oficiálnej návštevy v Kenskej republike. Hlavným cieľom tejto cesty bola návšteva niekoľkých typov škôl a špecializovaných zariadení, ktoré sa zaoberajú sociálne a zdravotne znevýhodnenými deťmi a príprava spoločného projektu podpory vzdelávania sociálne znevýhodnených detí v Keni.

Rámcový program pobytu:

Návšteva súkromných a štátnych škôl , základnej školy St. Philip Neri School v oblasti Joska, založenej a finančne podporovanej Vysokou školou zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave a vzdelávajúcou najmä deti zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, návšteva kliniky Mary Immaculate Clinic na predmestí Nairobi, Edukačného a rehabilitačného centra pre postihnuté deti - Songa Mbele, stretnutie na Zastupiteľskom úrade SR s dobrovoľníkmi a rozvojovými pracovníkmi, žijúcimi a pracujúcimi v Keni, návšteva úradovne OSN a Kenskej komisie pre UNESCO (KNATCOM).

Priebeh cesty :

Prvý deň : **nedeľa 12. február , 2017** - Prílet do Nairobi.

Delegácia prezidenta SR priletela vládny špeciálom do Nairobi v nedeľu večer, 12. 2 2017 s cieľom uskutočniť oficiálnu štátnu návštevu, historicky prvú od založenia Slovenskej republiky. Na letisku ho vítal prezident Kenskej republiky J. E. Uhuru Kenyata s manželkou.

Keňa je prímorský štát vo východnej Afrike pri brehoch Indického oceánu. Susedí na západe s Ugandou (933 km), na severozápade s Južným Sudánom (232 km), na severe s Etiópiou (861 km), na východe so Somálskom (682 km) a na juhu s Tanzániou (769 km). Keňa je prezidentskou republikou a hlavné mesto je Nairobi. Krajina je pomenovaná po vrchu Mount Kenya (5 199 m n. m.), ktorý sa nachádza v centrálnej časti a je najvyšší v Keni. (Zdroj: Wikipédia)

Kenská republika má populáciu 46 miliónov, kým Slovenská republika iba 5,5 milióna. Kenya je jednou z troch krajín subsaharskej Afriky, s ktorou SR udržiava diplomatické styky. Ďalšími sú Juhoafrická republika a Nigéria.

Nasledujúci deň 13.2.2017 postupoval p. prezident SR Andrej Kiska podľa oficiálneho programu: návšteva a kladenie vencov – Mauzóleum Jomo Kenyatta, oficiálny obed prezidenta SR s prezidentom KR a vybranými členmi delegácie prezidenta SR a KR, návšteva prezidentského paláca a spoločné rokovanie oboch prezidentov, návšteva úradovne OSN v Nairobi, kde ho privítala generálna riaditeľka p. Sahle-Work ZEWDE. V parku OSN zasadil prezident SR pán A. Kiska strom.

Obr. 1. Strom, ktorý zasadil A. Kiska v parku OSN v Nairobi.

Obr. 2. Rokovanie prezidenta SR A. Kisku s prezidentom KR - U. Kenyattom

Druhý deň – 13. Február 2017: návšteva vybraných škôl

V sprievode Dr. Jane Njuru, z organizácie Professional Edge, sme navštívili súkromnú materskú školu Brainston Academy v okrese Kiambu, (Kiambu county). Brainston Academy bola založená v roku 2014 a je situovaná približne 30 minutes cesty z Nairobi. Škola má 200 žiakov, chlapcov a dievčatvo veku 2.5 - 6 rokov. Škola má veľmi vysoký štandard. V každej triede je 20 žiakov, čo umožňuje učiteľom sústrediť sa na individuálne špecifiká detí a podporovať ich jedinečné schopnosti. Deti dostávajú výživnú stravu a vkusné, čisté uniformy. V triedach je čistota a poriadok. V rámci svojej edukácie majú aj rôzne extrakurikulárne aktivity zamerané na hudbu, tanec, bicyklovanie, plávanie atď.. Akadémia zdôrazňuje aj úzky kontakt školy s rodičmi. Vyučujúci sú relatívne dobre platení oproti učiteľom v štátnych školách, svoju prácu vykonávajú oddane a s entuziazmom. V zborovni školy sme pre pracovníkov školy uskutočnili prednášku o kvalite vzdelávania sociálne znevýhodnených detí a mládeže na Slovensku a odborných skúsenostiach pracovníkov Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie Bratislava v tejto oblasti.

Obr. 3- 4. Súkromná materská škola Brainston Academy

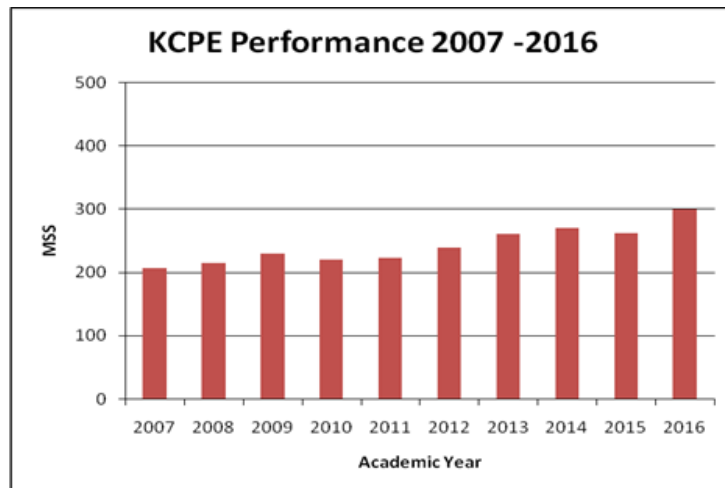
Obr. 5. - Dr. Jane Njuru

Obr. 6 Návšteva základnej školy **Kamahia Primary School**

Základná škola Kamahia primary school je štátnou školou v okrese Kimabu, vo vzdialenosti asi 40km od hlavného mesta - Nairobi city. Bola založená v roku 1929 medzi prvými v tejto oblasti. Je typickou vidieckou školou. Študenti pochádzajú z miestnych dedín s veľmi nízkym príjmom. V súčasnosti ju navštevuje asi 330 žiakov, ktorých vyučuje 13 učiteľov. Škola postráda väčšinu potrebných pomôcok a zariadení, (nemá jedáleň, telocvičňu, ani vyhovujúce toalety, k dispozícii sú iba drevené latríny, v nevyhovujúcom stave). Napriek týmto ťažkým materiálnym a hygienickým podmienkam, výsledky prospechu žiakov sa každým rokom - aspoň mierne, zvyšujú - ako ukazuje nasledujúca tabuľka:

(KCPE =Kenya Certificate of Primary Education, vysvedčenie absolventa ZŠ)

Záverečné vysvedčenie absolventa základnej školy sa volá Kenya Certificate of Primary Education (KCPE) a predstavuje sumár výsledného hodnotenia žiaka za 8 ročníkov. Riaditeľ školy pri našom stretnutí podotkol, že je veľmi smutné, keď najmä žiaci, ktorí majú veľmi dobré študijné predpoklady, žiaľ, nemajú finančné prostriedky na to, aby mohli vo svojom štúdiu pokračovať na strednej škole. Táto skutočnosť znamená, že deti v posledných ročníkoch už zvyčajne nemajú dostatočnú motiváciu pre štúdium, nakoľko jediné v čo môžu dúfať je, že pri troške šťastia sa môžu po ukončení ZŠ nanajvýš zapojiť do chudobných neformálnych pracovných skupín. Situácia je ešte horšia pre dievčatá, ktoré sa vo veľmi mladom veku (15-18 rokov) vydávajú a vytvárajú rodiny s veľmi chudobným zázemím a takto sa cyklus chudoby stále opakuje. Cena za absolvovanie jedného akademického roka pre študenta strednej školy je 500 USD, pričom celé štúdium trvá štyri roky. Vyučujúcim sme prisľúbili, že sa pokúsime pomôcť im pri hľadaní štipendií pre žiakov s najlepším prospechom.

Tretí deň - **14. 2. 2017** - pripojenie sa k delegácii prezidenta SR, p. Andreja Kisku a absolvovanie návštev zariadení, ktoré finančne podporuje VŠ ZaSP sv. Alžbety, Bratislava: kliniky Mary Immaculate Clinic, Edukačného a rehabilitačného centra pre postihnuté deti v Songa Mbele a základnej školy St. Philip Neri School v okrese Joska.

Mary Immaculate Clinic je zariadením, ktoré sa sústreďuje hlavne na pomoc deťom ulice, ktorým poskytuje vzdelávanie, osvetu, hygienickú a zdravotnú starostlivosť a rehabilitáciu.

Edukačné a rehabilitačné centrum pre postihnuté deti v Songa Mbele v slume Mukuru je zariadením pre sociálne a zdravotne znevýhodnené deti v južnej časti Nairobi. V tomto zariadení pomáha aj niekoľko slovenských dobrovoľníkov, ktorí pomáhajú deťom s najrôznejšími druhmi postihov (Downov syndrom, autizmus, mozgová obrna, atď.).

Základná škola St. Philip Neri Primary school, Nairobi, Joska. Riaditeľkou tejto základnej školy je Dr. Darja Kimuli, slovenská dobrovoľníčka, ktorá už 8 rokov pôsobí v Afrike. Škola sa pod jej vedením vypracovala na veľmi slušnú úroveň, v prípade uskutočnenia projektu týkajúceho sa vzdelávania detí zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia by bola spolupráca s týmto školským zariadením užitočným a skúseným partnerom.

V podvečer 14.2.2017 prijal p. prezident SR Andrej Kiska v priestoroch Zastupiteľského

úradu SR v Nairobi členov delegácie SR ako aj zástupcov mimovládnych organizácií, predstaviteľov projektov rozvojovej a podnikateľskej spolupráce a slovenských dobrovoľníkov pôsobiacich v Keni. Počas krátko stretnutia sme pána prezidenta stručne informovali o zámeroch budúcej spolupráce Sekcie pre výchovu a vzdelávanie SK UNESCO a VÚDPaP v oblasti pomoci vybraným kenským školám vo výchove a vzdelávaní sociálne znevýhodnených kenských detí.

Obr.7.- Rozhovor Dr. Kopčanovej s p.prezidentom A. Kiskom. Obr.8.-9. návšteva vybraných škôl

Štvrtý deň, **15. 2. 2017** – návšteva úradu OSN v Nairobi a KNATCOM.

Počas štvrtého dňa nášho pobytu sme navštívili úrad OSN pre východnú Afriku a ostrovy v Indickom oceáne, kde sme sa spolu s našou sprievodkyňou, Dr. Jane Njuru stretli s pracovníkmi UNESCO pri UN Nairobi a pánom **Mika Odidom – IOC koordinátorom pre Afriku**. Diskutovali sme o potrebe podporiť vzdelávanie a starostlivosť o africké deti v ranom veku (ECCE) a to najmä vo vidieckych oblastiach. Spomenuli sme aj naše návštevy v chudobnej oblasti Kimabu county. Súhlasili sme s pánom Mikom Odidom v tom, že náš vzdelávací projekt zameraný na učiteľov a rodičov týchto detí by mal byť doplnený / prepojený s výživovými programami, ktoré má na starosti UNICEF.

Ďalej sme v ten deň zavítali aj do Kenskej národnej komisie (the Kenya National Commission for UNESCO -KNATCOM). Vzhľadom na neprítomnosť generálnej tajomníčky p. Evangeliny Njoka, stretli sme sa s dvomi jej pracovníkmi z oddelenia základného a vyššieho vzdelávania, ktorí potvrdili, že v súčasnej dobe, kedy sa práve realizuje transformácia kenského školstva, by veľmi uvítali projekt podpory predškolského vzdelávania detí. Pracovníci KNATCOM vyjadrili presvedčenie, že spolupráca oboch komisií v oblasti vzdelávania bude úspešná. Odovzdali sme im materiály zamerané na stimuláciu detského vývinu a návrh spoločného projektu. Dr. Jan Njuru z organizácie Professional Edge bude koordinovať ďalšie kroky našej spolupráce.

Piaty deň, 16. 2. 2017 - odchod na Slovensko a plán spolupráce

Ráno pred odchodom sme ešte mali posledné krátke stretnutie s našou kenskou partnerkou Dr. Jane Njuru v pripravovanom vzdelávacom projekte, kedy sme zhrnuli ciele návštevy Nairobi a vytýčili niektoré konkrétne úlohy. Jednou z nich je aj preklad metodickéj príručky ktorá bola vydaná s podporou UNESCO a je určená učiteľkám a matkám detí v ranom veku, do jazyka Swahili. Plánujeme pokračovať v príprave kenského projektu, optimálne s podporou UNESCO, pod názvom: “Podpora kvality vzdelávania detí v ranom veku u sociálne znevýhodnených detí” (Supporting Quality ECCE for Socially Disadvantaged African Children), implementovaného v Keni, v štátnej škole v Kimabu county. Dohodli sme sa, že budeme udržiavať kontakt s členmi Kenskej národnej komisie- KNATCOM, ako aj ďalšími kolegami z vybraných škôl, zapojenými do pripravovaného projektu, ktorý hľadá podporu prostredníctvom Participačného programu v UNESCO. Pracovníci VÚDPAP budú cestou internetovej komunikácie využívať možnosti odbornej spolupráce s kenskými kolegami a svojou odbornou expertízou im účinne pomáhať pri realizácii medzinárodného projektu, zameraného na vzdelávanie učiteľiek a matiek sociálne znevýhodnených detí, s cieľom podpory a stimulácie kognitívneho a rečového vývinu kenských detí.

V Bratislave, 28.2. 2017

PhDr. Dagmar Kopčanová